

ZNIŽANJE DAVČNEGA ODTEGLJAJA PRI IZPLAČILU OBRESTI OD POSOJIL V TUJINO

Pojasnilo DURS, št.: 4200-693/2013-2, 23. 5. 2013

V dopisu navajate, da je slovenska družba dobila posojilo od matične družbe iz države A. Znesek posojila presega štirikratnik zneska deleža, ki ga ima matična družba iz države A v kapitalu slovenske družbe, obrestna mera pa presega višino zadnje objavljene, ob času odobritve posojila znane priznane obrestne mere. Pri tem dodajate, da matična družba iz države A izpolnjuje vse pogoje iz 72. člena Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb – ZDDPO-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 90/07, 56/08, 76/08, 92/08, 5/09, 96/09, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12) za oprostitev plačila davčnega odtegljaja, in sicer je 100 % lastnica slovenske družbe, udeležba v kapitalu traja že več kot dve leti, matična družba ima eno od oblik družbe in je zavezana za enega od davkov, v zvezi s katerimi se uporablja skupen sistem obdavčevanja v zvezi s plačili obresti in plačili uporabe premoženjskih pravic med povezanimi družbami iz različnih držav članic EU, je upravičeni lastnik dohodka in je rezidentka države A.

V zvezi z navedenim se vam zastavljata vprašanji, ali se lahko pri izplačilu obresti uveljavlja oprostitev plačila davčnega odtegljaja v skladu z 72. členom ZDDPO-2 oziroma ali se lahko alternativno uveljavlja znižanje plačila davčnega odtegljaja v skladu z 11. členom (obresti) Konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja, sklenjene med Slovenijo in državo A (v nadaljevanju: Konvencija) glede na to, da gre za obresti od presežka posojila v skladu z 32. členom ZDDPO-2 in da so obresti obračunane po višji obrestni meri od zadnje objavljene, ob času odobritve posojila znane priznane obrestne mere.

V nadaljevanju pojasnjujemo.

Od plačil obresti od presežka posojila in za obresti na posojila, ki presegajo višino zadnje objavljene, ob času odobritve posojila znane priznane obrestne mere, za katera se ne more dokazati, da so v skladu z neodvisnim tržnim načelom in štejejo za prikrito izplačilo dobička, se ugodnost oprostitve plačila davčnega odtegljaja po 72. členu ZDDPO-2 ne more uveljavljati. Prav tako se za takšna plačila obresti ne more uveljavljati ugodnost iz drugega odstavka 11. člena Konvencije, zato se obdavčijo v skladu z nacionalno zakonodajo, pri tem pa je treba upoštevati še določila 10. člena Konvencije in ugodnost, ki se lahko uveljavlja po tem členu.

V 72. členu ZDDPO-2 so implementirane določbe Direktive Sveta 2003/49/ES z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti ter licenčin med povezanimi družbami iz različnih držav članic EU (UL L št. 157 z dne 26. junija 2003, str. 49), v katerem je pod pogoji, ki jih navajate v dopisu, v prvem odstavku določena oprostitev plačila davčnega odtegljaja od plačil obresti in plačil za uporabo premoženjskih pravic.

Vendar pa je v drugem odstavku istega člena določeno, da se v primeru, ko je presežen določen znesek teh dohodkov, ugodnost iz prvega odstavka ne prizna. V primeru obresti gre za znesek po drugem odstavku 19. člena ZDDPO-2, kar pomeni, da se ugodnost iz 72. člena ZDDPO-2 prizna le za obračunane obresti do višine zadnje objavljene, ob času odobritve posojila znane priznane obrestne mere, razen, če zavezanec dokaže, da bi v enakih ali primerljivih okoliščinah dobil posojilo po obrestni meri, ki je višja od priznane obrestne mere po tem odstavku, tudi od posojilodajalca – nepovezane osebe. Ugodnost iz 72. člena ZDDPO-2 se tako lahko zavezancu prizna tudi, ko z verodostojno ekonomsko analizo in ob priloženi relevantni dokumentaciji, ki je odvisna od posameznih okoliščin primera, dokaže, da so v izjemnem primeru obresti, ki so obračunane po obrestni meri, ki je višja od priznane obrestne mere, te še vedno v skladu z neodvisnim tržnim načelom in bi se obračunale tudi pri posojilih med nepovezanimi osebami.

Namen te določbe je povezan z drugim odstavkom 71. člena ZDDPO-2, ki določa odstopanje od ureditve o oprostitvi od plačila davčnega odtegljaja za tisti znesek dohodkov, podobnih dividendam, ki se štejejo za prikrito izplačilo dobička in niso skladni z neodvisnim tržnim načelom iz 16. člena ZDDPO-2. Ugodnost oprostitve od plačila davčnega odtegljaja za zneske morebitnih plačil obresti, ki predstavljajo prikrito izplačilo dobička, opredeljeno v 7. točki 74. člena ZDDPO-2, se zato ne prizna.

Ker so obresti od presežka posojil iz 32. člena ZDDPO-2 v skladu s 7. točko 74. člena ZDDPO-2 tudi opredeljene kot prikrito izplačilo dobička in načeloma niso v skladu z neodvisnim tržnim načelom, se ugodnost iz 72. člena ZDDPO-2 za plačila tovrstnih obresti ne prizna. Določba 32. člena ZDDPO-2 dopušča možnost, da zavezanec v izjemnih primerih sicer lahko dokazuje, da bi presežek posojil dobil tudi od posojilodajalca, ki je nepovezana oseba, kar bi pomenilo, da so dosežene obresti od presežka posojil v skladu z neodvisnim tržnim načelom. V takem primeru, bi se ugodnost iz 72. člena ZDDPO-2 lahko priznala tudi za obresti od presežka posojil, kot se prizna v primerih, ko se dokaže, da so obresti, obračunane po obrestni meri, ki je višja od priznane obrestne mere, še vedno v skladu z neodvisnim tržnim načelom, saj bi se obračunale pri posojilih med nepovezanimi osebami.

V zvezi z uveljavljanjem znižanja davčne stopnje pri plačilu davčnega odtegljaja od obresti v skladu z drugim odstavkom 11. člena Konvencije je treba upoštevati tudi določbe šestega odstavka istega člena Konvencije, ki določa, da v primeru, ko zaradi posebnega odnosa med plačnikom in upravičenim lastnikom ali med obema in kako drugo osebo, znesek obresti glede na terjatev, za katero se plačujejo, presega znesek, ki bi bil dogovorjen med plačnikom in upravičenim lastnikom, če takega odnosa ne bi bilo, določbe tega člena veljajo samo za zadnji omenjeni znesek. V takšnem primeru ostane presežni del plačila obdavčen v skladu z zakoni vsake države pogodbenice, pri tem pa je treba upoštevati druge določbe Konvencije.

To pomeni, da za obresti, ki glede na posojilo, za katerega se plačujejo, presegajo višino zadnje objavljene, ob času odobritve posojila znane priznane obrestne mere in za katere zavezanec ne more dokazati, da bi jih v enakih ali primerljivih okoliščinah dobil tudi od posojilodajalca – nepovezane osebe, ni mogoče uveljavljati ugodnosti po drugem odstavku 11. člena Konvencije, ampak se upošteva nacionalna zakonodaja za obdavčitev takega dohodka.

Obresti na posojila, prejeta po višji obrestni meri, kot znaša priznana obrestna mera iz 19. člena ZDDPO-2, če ni dokazano, da je višja obrestna mera v posebnem primeru lahko tudi tržna, kot tudi obresti od presežka posojil iz 32. člena ZDDPO-2, kadar ni dokazano, da je lahko presežek posojila v posebnem primeru tudi v skladu z neodvisnim tržnim načelom in se po določbi 7. točke 74. člena ZDDPO-2 štejejo kot prikrito izplačilo dobička, predstavljajo dohodek, podoben dividendam. Od plačil takih obresti zato obstaja obveznost plačila davčnega odtegljaja v skladu s 1. b točko prvega odstavka 70. člena ZDDPO-2.

V skladu z nacionalno davčno zakonodajo se take obresti štejejo za dohodek, ki se enako obravnava kot dividende. Glede na definicijo dividend v 10. členu Konvencije, ki določa, da izraz dividende, uporabljen v tem členu, pomeni dohodek iz delnic, kot tudi dohodek iz drugih skupnih pravic, ki se davčno enako obravnava kot dohodek od delnic po zakonih države, katere rezident je družba, ki izvaja delitev, se lahko od plačil takih obresti uveljavlja ugodnost po drugem odstavku 10. člena Konvencije.